

LOS TROBADORS

14 - ARTS - LITERATURA, CINEMÀ

QUI ? QUAN ?

Lo mòt « **trobador** » eng deu vèrbe « **trobar** » lo trobador èra un poèta liric deus sègles XIIau e XIIIau que compausava en lenga d'Òc. Lo « **joglar** » èra l'interprèt.

QUANTES ?

Los trobadors son numeroses mès fòrça òbras an desapareishut. Denombran mes de **400 trobadors** entà las quauquas **2 500 compausicions** que demòran.

FIN'AMOR ?

L'amor ! Ei l'element essencial e «revolucionari» Los Trobadors n'an pas inventat l'amor, mès lo sens qu'an balhat ad aqueth sentit ei pròche de las nòstas concepcions modèrnas. L'amor deus Trobadors ei bastit suu modèle de la relacion vassalica: la Dauna cantada ei superiora au poèta. **Aquera nocion d'amor perfèit pòrta lo nom de «Fin'amor».**

COMA ?

Los trobadors utilizèn mes d'un genre literari entà s'exprimir :

- la «**cançon**» ei lo genre màger e lo mes representat. Ei quasi tostems consacrada a l'amor.
- lo «**sirventés**» ei ua satira personala, politica o morala.
- lo «**tenson**» e lo «**partiment**» son devises dins los quins se sosteng opinions contrarias.
- lo «**planh**» permet d'aunorar un gran personatge au moment de la sua mòrt.

Mes que lo mòrt d'Amor, essenciau dins lo vocabulari cortés, **d'autas tèrmes fòrça freqüents caracterizan la concepcion trobadoresca deu monde :**

- «**Jòi**» exaltacion que veng a l'encòp de la Dauna aimada e de l'idea d'amor era-mèma.
- «**Jovent**» joenessa deu còr, sovent associada au «jòi».
- «**Paratge**» sentit d'egalitat deus òmes entre eres.
- «**Convivéncia**» actitud que s'apieja a l'encòp sus la «rason» e la «mercé» (pietat amorosa) s'aparenta a la nòsta idea de tolerància.

ORIGINAS E DISPERSION :

Las suas originas socialas son diversas. Quasi totas las categorias de la societat feodala son representadas : **reis, senhors, chivalièrs, borgeses, membres deu clergat, monde d'origina umila, hemnas aperadas «trobairitz»** Mès quina que sia la sua origina, aqueths «intellectuaus de l'epòca» èran plan considerats e arcuelhuts dins las suas corts senhorals.

Aquera poesia neishuda en Lemosin e en Perigòrd a inspirat creators dins tot lo territòri occitan mès tanben en Catalonha e en Italia deu nòrd. **A conquesit lo son public dins tota l'Euròpa.**

De la Catalonha a l'Italia, pr'amor de la parentat de las lengas, mès tanben dens totas las corts d'Euròpa, la lirica trobadorenca s'ei espandida. **A fòrça influençat los « Trouvères » (Trobaires) en França, los «Minnesànger» en Alemanha, las poesias gallegò-portuguèsa e italiana deu siècle XIIIau.** La sua influéncia se torna trobar dins las preciositats deu siècle XVIIau tot coma dins la poesia modèrna.

Au delà de la literatura, los Trobadors an mercat d'un biais duradís las mentalitats e las valors deu nòste occident modèrne.

ISTÒRIA DE LA LENGA

Lo Consistòri del Gai Saber èra ua acadèmia poetica creada en 1323 a Tolosa. Aquera Acadèmia avèva coma projècte de promòver la lirica deus trobadors. Los trobadors adòptan, gràcia a l'acadèmia e aus tractats qu'edita, ua lenga comuna, aperada «Koinê» (deu grec « **Koiné** » que significa lenga comuna, dins l'expression completa « Koiné dialektos »: dialècte comun) tan entaus tèxtes juridics qu'administratius. L'occitan ei ad aquera tempsada la sola lenga escriuta.

Las prumèras gramaticas occitanas apareishen fòrça de d'ora, coma per exemple la de Jofre de Foixa : **Las Règlas deu Trobar** (entre 1289 e 1291). En 1356, **Las Leys d'Amor** de Guilhèm Molinièr son promulgadas.

S'agish d'un tractat linguistic, volut per la « Sobregaya companhia del sèt trobadors », o « Companhia del Gai Saber » e qui estabiliza, un aute còp, la lenga. Estoc davantejat en 1324 d'un **Doctrinal de Trobar** (Tractat de poesia), escript en verses per Ramon de Cornet. Los Catalans en 1393, creèn eres tanben lo son Consistòri a Barcelona. L'Academia Francesa serà creada en 1635 peu Cardinau Richelieu pendent lo règne de Loís XIII.

http://users.libero.it/rossotti/Rossottiweb1/Terza_a_definit/Ipertesto%203A_2/chanson%20de%20geste%20ca&va

FRISA CRONOLOGICA

LEXIC

TROBADOR

poëta-cantaire-musician deus sègles XIIau e XIIIau que compausava òbras (sustot cançons) en lenga d'òc.

JOGLAR

interpret de las compausicions deus trobadors.

LIRIQUE

genre poetic caracterizat per l'expression d'un sentit personau o religiós.

FIN'AMOR

amor perfect entre un òme e ua hemna. Dins la fin'amor, la hemna ei judjada vassala (superiora) a l'òme.

QUESTIONS

- Qu'ei un trobador ?
- De quin mitan sociau pòt vénguer un trobador ?
- Quin ei l'element essencial de la poesia deus trobadors ?
- Quinas son las valors que caracterizan l'art deus trobadors ?
- D'ont èran los trobadors ?
- La poesia deus trobadors estoc difusada ?
- Quin èra l'estatut de la lenga occitana a l'epòca deus trobadors ?

ACTIVITATS

Carta de las corts de França e d'Euròpa. En t'ajudar de la frisa cronologica, entorneja las corts europeas ont au mens un trobador ei passat.

Erasmus+

CE PROJET A ÉTÉ FINANCIÉ AVEC LE SOUTIEN DE LA COMMISSION EUROPÉENNE

ACPPG

Editions ACPPG